

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

دانشکده پزشکی - معاونت پژوهشی

راهنمای تدوین پایان نامه

نگارش پایان نامه از نظر مشخصات ظاهری

پایان نامه باید در قطع کاغذ A4 تدوین شود و بصورت دورو چاپ و صحافی گردد. شایان ذکر است صفحات ابتدایی و انتهایی پایان نامه (شامل فرم داخلی جلد به فارسی، بسم...الرحمن الرحیم، فرم صورتجلسه دفاع، تعهد نامه اصالت اثر، حق چاپ و تکثیر و مالکیت نتایج، تقدیم، تشکر و قدردانی و چکیده فارسی و چکیده انگلیسی در صفحات انتهایی) بایستی بصورت یک رو چاپ گردد و تکثیر متن پایان نامه‌ها از صفحه ابتدای فهرست پایان نامه تا صفحه انتهایی منابع بصورت دورو چاپ شود.

الف) مشخصات روی جلد پایان نامه ها و رساله ها :

- ۱) جلد پایان نامه برای دانشجویان پزشکی عمومی و کارشناس ارشد رنگ سورمه ای ساده، دکترای تخصصی زرشکی ساده می باشد.
- ۲) تمام مندرجات روی جلد نسبت به دو طرف چپ و راست آن باید کاملاً در وسط قرار گیرد.
- ۳) آرم دانشگاه به طول و عرض ۴ سانتیمتر در وسط بالای جلد قرار گیرد.
- ۴) عنوان دانشگاه علوم پزشکی با ۱۴ B-lutos نازک - تیترا "پایان نامه دوره دکترای حرفه ای" با ۱۶ B-lutos بولد - عنوان پایان نامه 16 titr و اسامی با 14 titr نوشته شود. (فایل ورود فرمت روی جلد فارسی و لاتین روی سایت وجود دارد).
(نمونه تکمیل شده در آخر همین فایل قرار دارد)
- ۵) فونت نوشته پشت جلد «صفحه عنوان انگلیسی» عنوان دانشگاه علوم پزشکی با فونت Times New Roman نازک ۱۴ عنوان پایان نامه با Times New Roman بولد ۱۶ و اسامی با Times New Roman ۱۶ نازک میباشد.
- ۶) در عطف پایان نامه نوشتن عنوان پایان نامه، نام و نام خانوادگی دانشجو، فصل و سال دفاع الزامی است.
- ۷) در عطف پایان نامه فونت نوشته همه یکدست با فونت ۱۶ B-lutos بولد می باشد .

ب) شیوه نگارش متن داخل پایان نامه

✓ صفحات فرعی:

- ۱- اولین صفحه پس از جلد و صفحه سفید (آستر بدرقه) «بسم الله الرحمن الرحیم» می باشد که شماره نیز ناپدید باشد.

۳- دومین صفحه مربوط به نمره و امضا اساتید و داوران می باشد.

۴- صفحات بعدی به «صفحه طرح جلد به زبان فارسی» با فونت ۱۶ B-lutos یا ۱۷ B-lutos نازک اختصاص دارد.

۵- صفحات بعدی به «سپاس گزاری» و « تقدیم به » اختصاص دارد که تیتراژ «تقدیم به» و « سپاس گزاری » با فونت ۱۴ B-lutos بولد نوشته شده و فاصله آن از بالا ۸ سانتیمتر و از سمت راست ۳ سانتیمتر باشد. فاصله تیتراژ تا متن ۱/۱۵ سانتیمتر و فاصله متن نیز از سمت راست ۳ سانتیمتر و از سمت چپ صفحه ۲/۵ سانتیمتر و با فونت ۱۴ B-lutos نازک باشد. مطالب این قسمت نباید از یک صفحه تجاوز کند.

۶- خلاصه فارسی پایان نامه «چکیده» اولین صفحه اصلی با شماره صفحه ۱ مشخص می شود و حداکثر در ۲ صفحه و با فونت ۱۲ B-lutos بولد تایپ شود (حداکثر ۵۰۰ کلمه). فاصله تیتراژ «چکیده» نسبت به بالای صفحه ۸ سانتیمتر و در سمت راست صفحه می باشد که فاصله آن تا سمت راست صفحه ۳ سانتیمتر می باشد. ۱/۱۵ سانتیمتر پایین تر از تیتراژ چکیده، متن چکیده شروع شده که فاصله آن از سمت راست کاغذ ۳ سانتیمتر و از سمت چپ کاغذ ۲/۵ سانتیمتر باشد. کلید واژه نیز در پایان چکیده قرار می گیرد. سپس پیام ترجمان دانش که دارای عنوان خبری می باشد تایپ شود. متن پیام ترجمان دانش، بایستی نتایج حاصل از پژوهش را به زبان کاملاً شفاف و روشن و غیرتخصصی بیان نماید، به گونه ای که فرد ناآشنا به پژوهش آن را کاملاً درک کند (حد اکثر ۳۰۰ کلمه).

۷- صفحه بعدی به فهرست مطالب اختصاص دارد. در اولین صفحه، فاصله تیتراژ « فهرست مطالب» نسبت به بالای صفحه ۸ سانتیمتر است و نسبت به دو طرف صفحه کاملاً در وسط قرار می گیرد و با فونت ۱۶ B-lutos یا ۱۶ B-zar بولد نوشته می شود. یک سانتیمتر پایین تر از تیتراژ فهرست مطالب، با فونت ۱۶ B-lutos بولد کلمات «عنوان» و «صفحه» نوشته شود. فاصله « عنوان » تا سمت راست صفحه ۳ سانتیمتر و فاصله «صفحه» تا سمت چپ صفحه ۲/۵ سانتیمتر باشد. ۱/۱۵ سانتیمتر پایین تر از عنوان و صفحه با فونت ۱۴ B-lutos بولد به ترتیب عناوین فصول و شماره صفحه ها نوشته شود. عناوین مطالب با فونت ۱۲ B-lutos بولد و زیر عناوین با فونت ۱۲ B-lutos نازک و فاصله ۱/۱۵ سانتیمتر از هم نوشته می شوند.

در صورت نیاز فهرست جدولها، نمودارها، شکلها و نقشهها بعد از فهرست مطالب با همان شرایط تایپ می گردد.

۸- فونت نوشته در صفحه (طرح جلد انگلیسی) Times New Roman نازک ۱۶ بولد می باشد (این صفحه بصورت نگارش مجلات انگلیسی صحافی گردد).

۹- «چکیده انگلیسی» Abstract : فونت تیترا این صفحه Times New Roman نازک ۱۴ میباشد.

۱۰- تیترا "Abstract" را در سمت چپ صفحه و فاصله آن تا بالای صفحه ۸ سانتیمتر و تا سمت چپ ۳/۵ سانتیمتر نوشته و ۱/۱۵ سانتیمتر پائین تر نوشتن متن شروع می‌شود، که فاصله متن Abstract تا سمت چپ صفحه ۳ سانتیمتر و تا سمت راست ۲/۵ سانتیمتر و فونت آن Times New Roman نازک ۱۴ و حداکثر در دو صفحه نوشته می‌شود.

۷ طرح بندی صفحات

• فصل ها:

در صفحات اصلی پایان‌نامه بعد از مقدمه، فصل‌ها آغاز می‌شود.

۱- ابتدای هر فصل یک صفحه با عنوان «فصل» با فونت ۸۰ B-lutos بولد و «نام فصل» با فونت ۶۰ B-lutos بولد اختصاص دارد.

۲- در اولین صفحه آغاز هر فصل، فاصله اولین سطر آن نسبت به بالای صفحه ۸ سانتیمتر می‌باشد و در بقیه صفحات فاصله تا بالای صفحه ۳/۲ سانتیمتر می‌باشد. صفحات اصلی می‌بایست به صورت ساده و بدون استفاده از کادر و یا سر صفحه تایپ شود. در صفحات اصلی فاصله سطرها از یکدیگر ۱/۱۵ سانتیمتر در نظر گرفته شود.

در ابتدای هر فصل، اولین عنوان اصلی باید نسبت به بالای صفحه ۸ سانتیمتر و در سمت راست صفحه نوشته شود و فاصله آن تا سمت راست صفحه ۳ سانتیمتر و با فونت ۱۶ B-lutos بولد گذاشته شود. در صورت وجود، تحت عناوین با فونت ۱۴ B-lutos بولد نوشته شود. متن اصلی ۱/۱۵ سانتیمتر پایین‌تر از عنوان یا تحت عنوان و با فونت ۱۴ B-lutos نازک نوشته شود و فاصله آن تا سمت راست صفحه ۳ سانتیمتر و از سمت چپ صفحه ۲/۵ سانتیمتر می‌باشد.

متن اصلی پایان‌نامه با فونت ۱۴ B-lutos نازک و فاصله خطوط ۱/۱۵ سانتیمتر می‌باشد. تعداد سطرها در هر صفحه حداکثر ۲۴ سطر می‌باشد. فاصله هر سطر از سمت راست کاغذ ۳ سانتیمتر و از سمت چپ ۲/۵ سانتیمتر باشد. ابتدای هر پاراگراف با ۰/۵ نیم سانتیمتر تو رفتگی شروع می‌شود و فاصله آخرین سطر از پایین صفحه ۳ سانتیمتر باشد.

فاصله «شماره صفحه» تا پایین صفحه ۱/۵ سانتیمتر باشد و کاملاً در وسط قرار گیرد. ضمناً در صورتی که متن به زبان انگلیسی می‌باشد، فاصله هر سطر از سمت راست کاغذ ۳ سانتیمتر و از سمت چپ ۲/۵ سانتیمتر باشد.

• پاورقی :

۱- پاورقی فارسی باید در پایین صفحه و از راست به چپ با شماره گذاری فارسی نوشته شود(بعد از عدد فقط خط تیره قرار گیرد. فونت آنها باید همانند قلم مورد استفاده متن پایان نامه اما با اندازه ۱۰ نازک باشد.

۲- پاورقی انگلیسی باید در پایین صفحه و از چپ به راست با شماره گذاری انگلیسی نوشته شود(بعد از عدد فقط خط تیره قرار گیرد. فونت آنها باید Times New Roman و با اندازه ۱۰ نازک باشد.

پیوست و منابع و مآخذ نیز با فونت ۸۰ B-lutos بولد نوشته شود. پیوستها در پایان نامه بایستی قبل از فهرست منابع و مآخذ آورده شوند.

نحوه نگارش پایان نامه از نظر محتوا:

پایان نامه خود را در قالب بخشهای و به ترتیب زیر تدوین فرمایید:

✓صفحات مقدماتی   ✓متن اصلی   ✓پیوست

صفحات مقدماتی

مشمول بر اجزای زیر بوده که با حروف الفبا شماره گذاری شده و در صفحات مجزا به شرح زیر نوشته می شود:

الف- صفحه عنوان(تصویر کامل روی جلد پایان نامه) [آرم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات

بهداشتی - درمانی بوشهر ، نام دانشگاه، نام دانشکده، مقطع تحصیلی ، رشته تحصیلی، عنوان پایان

نامه ، نام استاد راهنما ، نام استاد مشاور، نام نویسنده، سال فراغت از تحصیل ، شماره ثبت (برای

کارورزان)]

ب- صفحات تقدیم وتشکر

ج- چکیده: یک تا یک و نیم صفحه (۲۵۰-۱۵۰ کلمه) را به خلاصه ای از مطالب پایان نامه شامل بیان مسئله، هدف از اجرا، روش انجام، نتایج و نتیجه گیری نهایی اختصاص دهید. سپس پیام ترجمان دانش که دارای عنوان خبری می باشد تایپ شود. متن پیام ترجمان دانش، بایستی نتایج حاصل از پژوهش را به زبان کاملاً شفاف و روشن و غیرتخصصی بیان نماید، به گونه ای که فرد ناآشنا به پژوهش آن را کاملاً درک کند (حد اکثر ۳۰۰ کلمه).

د- فهرست مطالب: (شامل فهرست رئوس مطالبی است که در متن اصلی آمده است).

ه- فهرست جداول (شامل شماره و عنوان جدولها)

و- فهرست تصاویر با نمودارها (شامل شماره و عنوان تصاویر و نمودارها)

ز- فهرست ضمائم و پیوستها (شامل شماره و عنوان پیوستها)

متن اصلی

متن اصلی پایان نامه بر اساس طرح پیشنهادی (پروپوزال ثبت شده در دانشکده) که قبلاً تدوین و ارائه شده است، در فصول زیر تنظیم می گردد:

فصل ۱- فصل اول: کلیات که شامل مقدمه ای بر موضوع و بیان مسئله تحقیق، ضرورت انجام مطالعه، اهداف (هدف کلی، اهداف اختصاصی، اهداف کاربردی)، فرضیات و سوالات تحقیقی می باشد.

در این قسمت موضوع مورد مطالعه را همراه با اطلاعات زمینه ای مستدل تعریف نموده، دلایل انتخاب موضوع و فواید ناشی از اجرای تحقیق و کاربرد آن را به روشنی توضیح دهید. اهداف اصلی و جزئی را به همان ترتیبی که در پروپوزال ذکر شده تدوین نمایید و در مطالعات تحلیلی، فرضیات مورد آزمون را ارایه دهی

فصل ۲- فصل دوم: که شامل بررسی متون (پیشینه تحقیقاتی) می باشد.

نتایج خلاصه ای از مطالعات انجام شده قبلی بر گرفته از منابع اطلاعاتی را با توجه به مسأله مورد تحقیق و اهداف مورد نظر به طور دقیق، کامل و روشن با ذکر منابع بنویسید.

فصل ۳- فصل سوم: روش‌ها و مواد که شامل نوع پژوهش، جامعه آماری و مکان پژوهش، جمعیت مورد مطالعه، حجم نمونه و روش نمونه‌گیری، متغیرها (تعریف علمی و مقیاس اندازه‌گیری)، معیارهای ورود و خروج، مکان و زمان انجام مطالعه، روش جمع‌آوری اطلاعات، ابزار جمع‌آوری اطلاعات و روش تجزیه و تحلیل داده‌ها، پرسشنامه و فرم رضایت آگاهانه و چک لیست و مشکلات و محدودیتها مورد استفاده می‌باشد.

فصل ۴- فصل چهارم: نتایج حاصل از تحلیل‌های آماری و یا توصیف متغیرهای مورد مطالعه در قالب جداول و نمودارهای مختلف ناشی از تجزیه و تحلیل آماری اهداف مطالعه را دربر می‌گیرد.

در این فصل به عنوان داوری بیطرف تنها باید به ارایه نتایج و مقایسه آنها بر اساس اهداف و فرضیات تعیین شده پردازید. لازم است به نتیجه مقایسه و آزمونهای آماری و سطح معنی‌داری آنها (مقدار p) بر حسب نوع مطالعه و اهداف و فرضیات اشاره شود اما نتیجه‌گیری نهایی و نحوه تعمیم این نتایج و توجیه آنها به فصل بعدی (بحث و نتیجه‌گیری) موکول می‌شود. به طور کلی نتایج تحقیق به ترتیب زیر سازماندهی و ارایه می‌گردد:

- معرفی موارد مطالعه شده بر حسب متغیرهای زمینه‌ای مورد نظر (مثلاً ترکیب سنی و جنسی گروههای مطالعه)، فراوانی متغیرهای مستقل در گروههای مطالعه (مثلاً درصد سیگاری‌ها در هر گروه)

- فراوانی متغیر وابسته بر حسب فراوانی متغیرهای مستقل و با توجه به مطالعه و اهداف (مثلاً فراوانی سرفه مزمن در گروه سیگاری و غیر سیگاری)

- انجام و ارایه آزمونهای آماری بر حسب نوع مطالعه، اهداف و فرضیات ارایه نتایج فوق در قالب متن، جدول و نمودار انجام می‌گیرد.

متن: هرگاه بتوان با بیان ساده و غیر ریاضی با خواننده ارتباط برقرار نمود، نتایج بصورت متن ارایه می شود. مثلاً اگر از ۱۰۰ بیمار، نیمی سیگاری و نیمی دیگر غیر سیگاری باشند همین اشاره کفایت می کند و نیازی به تنظیم جدول و کشیدن نمودار نیست. متن نوشته شده در فصل نتایج می تواند شامل دو قسمت اطلاعات خودکفای نوشتاری، شرح و نتیجه گیری از اطلاعات ارایه شده در جداول و نمودارها باشد. توجه به این نکته ضروری است که منظور از شرح اطلاعات، نتیجه کلی است که خواننده بایستی از جدول و نمودار بگیرد.

جدول: اطلاعات آماری و داده هایی را که بدلیل حجم زیاد نتوان در متن گنجانند) و در صورت ارایه خواننده را گیج خواهد کرد) بایستی دسته بندی و تنظیم نمود و در جدولهای مناسب ارایه کرد. تنظیم یک جدول مناسب دارای قواعدی به شرح زیر است:

۱ - شماره و عنوان کامل در بالای جدول (همراه با اشاره به جمعیت مورد مطالعه ، زمان

و مکان).

۲- قرار دادن متغیر مورد نظر در اولین ستون و تعداد و درصد آن در ستونهای بعدی(در جداول یک

متغیره - مانند جدول شماره ۱)

جدول شماره ۱- توزیع سنی بیماران مراجعه کننده به درمانگاه قلب نمازی در سال ۱۳۷۱

گروه سنی (سال)	تعداد	درصد
≤ 15	۲۰۰	۲۰
۱۶-۲۹	۳۵۰	۳۵
۳۰-۴۴	۲۵۰	۲۵
≥ 45	۲۰۰	۲۰
جمع	۱۰۰۰	۱۰۰

۳- قرار دادن متغیر مستقل در سطرهای افقی و متغیرهای وابسته در ستونهای عمودی در جداول دو

متغیره ای که رابطه یک متغیر مستقل را با یک متغیر وابسته نشان می دهد. (مثال: جدول شماره ۲)
جدول شماره ۲- توزیع فراوانی طول مدت شیردهی در مادران مراجعه کننده به مرکز بهداشتی

درمانی شفا بر حسب گروه سنی در سال ۱۳۷۱

سن بر حسب سال	طول مدت شیردادن			جمع
	۰-۵ ماه	۶-۱۱ ماه	بیشتر از ۱۴ ماه	
۱۵-۲۴				
۲۵-۳۴				
$35 \leq$				
جمع				

۴- هر جدول بایستی دارای سطر و ستون جمع باشد.

۵- محتوای جدول (عناوین سطرها و ستونها و ارقام مندرج و درصدها و...) واضح و با معنی باشد. اگر

به علت کمبود جا از علائم اختصاری استفاده می شود، شرح این علائم بایستی در زیر جدول و با حروف ریز تر آورده شود.

۶- جداول فارسی از راست به چپ تنظیم شود.

۷- در مورد نحوه دقیق طبقه بندی یک متغیر در جدول نمی توان قانون کلی صادر کرد ولی عوامل

مهمی که در این زمینه مورد توجه قرار می گیرد عبارتند از:

● توجه به این مطلب که آیا طبقه بندی متغیر به نوعی زمینه علمی وابسته است یا خیر؟

مثلاً برای سرخک می توان طبقات سنی کمتر از ۲ سال ، ۲ تا ۱۵ سال و بالاتر از ۱۵ سال را داشت، در حالیکه در مورد بیماریهای ایسکمیک قلبی تنظیم طبقات سنی به صورت کمتر از ۳۰، ۳۰ تا ۴۵ سال و بالاتر از ۴۵ منطقی تر است.

● اگر بخواهیم نتایج خود را با دیگران مقایسه کنیم در این صورت بایستی طبقه‌بندی ما مطابق همان الگویی باشد که زمینه مقایسه ما است.

● تعداد طبقات بایستی آنقدر کم باشد که بعضی نتایج در آن گم شود . نه آنقدر زیاد که تجزیه و تحلیل را مشکل سازد.

● طبقه بندی متغیر بایستی جامع و مانع باشد یعنی هر مورد تحت مطالعه ، جایی برای خود داشته باشد و هر رقم در بیش از یک گروه نیاید.

۸- در جداولی که آزمون آماری انجام شده ، نوع تست بکار رفته و مقدار آن (مثلاً $t=3/85$ ، $x^2=6/25$) و مقدار p (مثلاً $P \leq 0/05$) ارایه شود.

تصویر و نمودار : هنگامی که تفهیم اطلاعات بخاطر گستردگی، تنوع و یا برخی از ویژگی‌ها (مثلاً روند تغییرات) توسط جدول مشکل باشد، نمودار به کمک ما می آید. قبل از انتخاب نمودار بایستی به داده ها نگاه کرد و نوع آنها را تشخیص داد و سپس مناسب ترین روش نمایش را انتخاب کرد.

فصل ۵- فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری کلی و پیشنهادات: هدف کلی مطالعه؛ معرفی هر یک از نتایج حاصله، مقایسه با نتایج تحقیقات داخلی و خارجی، توضیح تفسیر و تبیین هماهنگی ها و مغایرت ها با نتایج تحقیقات دیگران و همچنین ذکر علل احتمالی نتایج بدست آمده را شامل می گردد. نتیجه‌گیری نیز به جمع بندی کلی مباحث ارائه شده و مهمترین نتایج بدست آمده بطور خلاصه اضافه شود. در ادامه فصل پنجم به ارائه برخی پیشنهادات اجرایی به سایر پژوهشگران و پیشنهادات کاربردی در راستای نتایج بدست آمده از پژوهش پرداخته می‌شود.

در این مبحث نتایج ارایه شده در فصل قبل را مورد بحث قرار دهید. از زیاد یا کم بودن یک عامل در یک دسته بیمار چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟ چگونه آن را توجیه می‌کنید؟ تا چه حد در اثبات فرضیه (فرضیات) خود موفق بوده‌اید؟ وجوه تشابه و تناقض یافته‌های شما با سایر مطالعات انجام شده در این زمینه چه می‌باشد و چگونه آنرا توجیه می‌کنید؟ با توجه به مجموعه شواهد به چه نتیجه کلی دست یافته‌اید؟

نتیجه‌گیریها و بحثهای شما می‌تواند بر حسب گستردگی موضوع و تعداد متغیرهای مورد بررسی بسیار مفصل یا محدود و مختصر باشد. به هر حال در اینجا است که اطلاعات خود را درباره موضوع مورد تحقیق و مهارت خود را در تأمین ارتباط بین عوامل و تعمیم نتایج به نمایش می‌گذارید. در تدوین این مبحث به نکات زیر توجه فرمایید:

- تنها نتایجی مورد بحث قرار می‌گیرند که در فصل یافته‌ها (۴) به آن اشاره شده است.
- مقایسه یافته‌ها با سایر مطالعات انجام شده و تعمیم آنها به جامعه هدف با توجه به روش مطالعه و طراحی آن امکان پذیر است.

پیشنهادات: این قسمت را با توجه به نتایجی که گرفته‌اید در قالب اجزای زیر تدوین نمایید.

- پیشنهادات در رابطه با بکارگیری یافته‌های تحقیق
- پیشنهادات بر اساس زمینه‌های جدیدی که برای تحقیقات بعدی ایجاد شده است

فهرست منابع: منابع بر طبق الگوی رفرانس نویسی وانکور (Vancouver) تنظیم می‌شود.

ذکر منابع علاوه بر اعتبار بخشیدن به تحقیق انجام شده، نشانگر رعایت اخلاق تحقیق نیز می‌باشد.

اطلاعاتی که ذکر آنها در متن ضرورتی ندارد، ولی سبب درک بهتر مسأله می شوند، تحت عنوان پیوست، به انتهای تحقیق افزوده می شوند (مانند پرسشنامه)

● چکیده انگلیسی: قرارداد چکیده انگلیسی در آخر پایان نامه‌ها الزامی است.

- تهیه مقاله ای از متن پایان نامه بر اساس الگوی پیشنهادی مجله فارسی دانشکده پزشکی و یا Acta Medica Iranica تهیه نموده و در انتهای پایان نامه صحافی به نمایند. وچنانچه مقاله به چاپ رسیده است کپی همان را صحافی نمایند.

دستورالعمل تنظیم منابع برای پایان نامه و مقالات

کلیات

- منابع باید به ترتیب ظهور در متن شماره گذاری شده و به ترتیب شماره در انتهای پایان‌نامه یا مقاله ذکر گردند.
- شماره منابع در انتهای جمله و در داخل پرانتز نوشته می شود.
- منابعی که فقط در جداول و نمودارها به آنها اشاره شده نیز باید به ترتیب ذکر آنها در مقاله شماره گذاری شوند.
- تنها منابعی که در ارتباط نزدیک با کار نویسنده بوده و مستقیماً از آنها استفاده شده باید ذکر شوند.
- منابع باید از مقالات چاپ شده یا آنهایی که برای چاپ پذیرفته شده انتخاب گردند اگر مقاله برای چاپ پذیرفته شده ولی هنوز چاپ نشده باید هنگام اشاره به آن پس از نام مجله مربوطه عبارت (زیر چاپ) (in press) در داخل پرانتز ذکر شود. (توجه: در صورت ارسال مقاله برای یکی از مجلات علوم پزشکی لازم است در این مورد نسخه‌ای ازنامه پذیرش مقاله برای چاپ ضمیمه گردد).
- حتی المقدور از به کارگیری موارد زیر به عنوان منبع خوداری شود.

● Citation of submitted manuscripts

- Unpublished data (اطلاعات چاپ نشده)
- Personal communication (ارتباط شخصی)

در صورتیکه نیاز به استفاده از چنین منابعی است باید در متن به آنها اشاره شود بعنوان مثال:
(Tanaka JA, pers. comm.) و در ضمن باید از صاحب اطلاعات برای نقل قول اطلاعات وی در مقاله کسب اجازه شود.

- عناوین مجلات باید بر اساس الگوی Index Medicus خلاصه شود.
- در مقالاتی که چهار نویسنده یا کمتر دارند ذکر نام تمامی آنها ضروری است. برای مقالاتی که بیش از چهار نویسنده دارند نام سه نویسنده اول را ذکر کرده و سپس از کلمه (et al) یا (وهمکاران) استفاده می نمایند (بر اساس دستورالعملهای جدید می توان نام نویسندگان تا شش نفر را هم ذکر نمود).
- در مواردیکه فقط چکیده مقاله در اختیار بوده در پایان نام منبع ذکر کلمه (abs یا abstract) (چکیده) ضروری است. (توجه: مجله Acta Medica Iranica استفاده از چکیده را بعنوان منبع قبول نمی نماید).

کتابهای مرجع

الف) یک فصل از یک کتاب مرجع

نام خانوادگی نویسنده فصل - حرف یا حروف اول نام نویسنده فصل با حروف بزرگ - عنوان فصل - نام نویسندگان کتاب بهمان صورت که برای نویسندگان فصل گفته شد (همراه با ذکر کلمه editors در پایان آن در صورت لزوم) - نام کتاب - شماره edition یا چاپ - محل انتشار - نام ناشر - سال چاپ - شماره صفحات
مثال: (لطفاً به نحوه هجابندی نیز توجه فرمائید)

● انگلیسی:

Philips SJ, Whisnant JP. Hypertension and stroke. In: Laragh JH, Brenner BM, editors. Hypertension: pathophysiology, diagnosis and management. 2nd ed. New York: Raven Press; 1995. p: 465-78

● فارسی: بهرامی فریدون، نوحی علینقی، کنترل کیفیت آزمایش لپیدهای سرم، در کتاب تضمین کیفی آزمایشگاهی، مؤلفین محمدی حسن، جلیلی حسین، چاپ دوم، تهران: مرکز نشر دانشگاهی؛ ۱۳۷۵ صفحات ۵۰ تا ۶۱

تذکر: (۱) نوشتن شماره فصل ضرورتی ندارد.

۲) هنگام نوشتن منابع لزومی به ذکر عنوان نویسندگان (مثلاً MD یا PhD ...) نیست.

ب) کتاب مرجع به صورت کلی

نام خانوادگی نویسندگان کتاب - حرف یا حروف اول نام نویسندگان - نام کتاب - شماره edition یا چاپ - محل انتشار - نام ناشر - سال چاپ
(در اینجا نیز در صورت لزوم اشاره شود که اسامی فوق editor های کتاب می باشند).
مثال:

● انگلیسی:

Ringsven Mk, Band D. Gerontology and leadership skills for nurses.
2nd ed. Albany(NY) : Delmar publishers; 1996

● فارسی: حمیدی س، شاهرزائی م. احیای قلبی ریوی. تهران: راستان؛ ۱۳۷۴

کتابهای ترجمه شده

در ترجمه عبارات "در ترجمه" سپس عنوان کتاب و نام مؤلف اصلی ذکر شود مثال:
اعرابی ماندانا، رئیس زاده فرید، در ترجمه جنین شناسی لانگمن، سادلزتی، دبلیو(مؤلف). چاپ اول
. تهران: موسسه فرهنگی انتشاراتی تیمورزاده، ۱۳۷۶

مقالات

نام خانوادگی نویسندگان - حرف یا حروف اول نام نویسندگان - عنوان مقاله -
عنوان مجله به صورتیکه در آخرین ویرایش Index medicus ذکر شده - سال انتشار - شماره
مجله - شماره صفحات
مثال:

● انگلیسی:

Vega KJ, Pina I, Krevsky B. Heart transplantation is associated with an
increased risk for pancreatobiliary disease .Ann Intern Med 1996 June ;
124(11): 980-3

تذکر:

۱- در قسمت شماره مجله، شماره اول، جلد(Vol) مجله است و شماره داخل پرانتز،
شماره(No)مجله است.

۲- در صورتیکه شماره صفحات کلیه شماره های یک volumeممتد (بدنبال هم) می باشد
می توان از ذکر ماه و No صرف نظر کرد.

● فارسی: شمس الدین س، دبیری ش، فیبروماتوزیس متعدد سطحی پوست. مجله دانشگاه

علوم پزشکی کرمان ۱۳۷۲؛ ۸: ۴۶-۸

نمونه هایی از سایر موارد:

*Organization as author:

The Royal Marsden Hospital Bone Marrow Transplantation Team.
Failure of syngeneic bone- marrow graft without preconditioning in post –
hepatitis marrow aplasia . Lancet 1977; 742-4

*no auther given:

Coffee drinking and cancer of the pancreas [editorial], BMJ1981; 283-628

*پایان نامه:

خطر دوست ص. بررسی ۵۰ مورد بیمار دچار حاملگی خارج رحمی. دوره تخصصی رشته زنان و
مامائی، دانشکده پزشکی تهران، ۱۳۷۲

*Dictionary:

Dorland's illustrated medical dictionary. 27th ed. Philadelphia: Saunders,
1988. Etasia; p. 527

*Newspaper article:

Rensberger B. Specter B. CFC may be destroyed by natural
process. The Washington Post 1989 Aug 7; sect A: 2(col5)

*مقاله نشریه در نسخه الکترونیک:

Morse SS. Factors in the emergence of infectious diseases. Emerg Infect
Dis[serial online] 1995 Jan-Mar[cited 1996 Jan 5]; 1(1) :[24 screens].
Available from :URL: [http:// www.cdc.gov/ncidod/ EID/eid.htm](http://www.cdc.gov/ncidod/EID/eid.htm)

در پایان لازم به ذکر است، از آنجا که تعدادی از مجلات ارجاع به خلاصه مقالات ، کتابچه
کنگره‌ها، پایان نامه ها و منابع الکترونیک را نمی پذیرند، هنگام ارسال مقالات به مجله های مختلف
باید از دستوالعملهای خاص هر مجله پیروی نمود. آنچه در بالا آمده است بر اساس مصوبه

Vancouver که مورد قبول بیش از ۴۰۰ مجله پزشکی در جهان از جمله مجله دانشکده پزشکی
و Acta Medica Iranica است، می باشد.

دانشگاه علوم پزشکی

بسمه تعالی

و خدمات بهداشتی،

درمانی بوشهر

لطفاً طرح پیشنهادی خود را بر اساس الگوی زیر تدوین و ضمیمه نمایید.

عنوان (با اشاره به زمان و مکان انجام طرح)

۱- کلمات کلیدی

۲- بیان مسأله (توضیح پیرامون مسأله، اهمیت و لزوم انجام طرح)

۳- بررسی متون (خلاصه‌ای به زبان فارسی از تحقیقات انجام شده قبلی در زمینه موضوع مورد مطالعه با

توجه به عنوان و اهداف مطالعه و با استفاده از منابع داخلی و خارجی شامل مقالات و پایان نامه ها،

با ذکر منبع در بخش فهرست منابع)

۴- اهداف (هدف کلی و ویژه)، سؤالات، فرضیات (در مطالعات تحلیلی)

۵- متغیرها (تعریف عملی و مقیاس اندازه گیری در قالب جدول متغیرها)

۶- روش بررسی:

- نوع مطالعه

- جمعیت مورد مطالعه (تعریف جامعه مورد مطالعه، معیارهای ورود و حذف افراد مورد مطالعه،

در صورت نمونه گیری نحوه محاسبه حجم نمونه)

- روش جمع آوری داده ها (تعیین و تعریف ابزار جمع آوری داده‌ها، ارایه پرسشنامه در صورت استفاده)

- روش اجرای طرح (برحسب نوع مطالعه، نحوه تقسیم تصادفی، نحوه همسان سازی، نحوه پیگیری، نحوه مداخله، ملاحظات اخلاقی، ... اشاره شود)

- روش تجزیه و تحلیل داده ها

- مشکلات و محدودیتها

۷- فهرست منابع

۸- الصاق مقاله ای که از متن پایان نامه تهیه شده است.

۹- الصاق کپی فرم شماره (۴) یا برگه ی نمره

نامه

نمونه تکمیل شده روی جلد پایان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر
دانشکده پزشکی

پایان نامه دوره دکترای حرفه ای پزشکی

عنوان:

بررسی ارتباط روزه داری با ۴ بیماری نورولوژیک سکنه، ترومبوز سینوس

وریدی، صرع و میگرن در ماه رمضان در مقایسه با سایر ماه ها در طی

۴/۵ سال در شهر بوشهر

دانشجو: احسان کارده

استاد راهنما: دکتر رضا نعمتی

استاد مشاور: دکتر مجید اسدی

استاد مشاور آمار: دکتر افشین استوار

زمستان ۱۳۹۲

Bushehr University Of medical Sciences
Faculty OF Medicine
Final Report of Research Project
(Thesis of Medical degree)

Title:

Evaluation of association between Ramadan fasting and four neurologic diseases including stroke, venous sinus thrombosis, epilepsy and migraine in Ramadan in compare with other lunar months in 4.5 years in Bushehr

By:

Ehsan Kardeh

Adviser:

Dr.Reza Nemati

Consulting Advisor:

Dr.Majid Asadi

Statistical Adviser:

Dr.Afshin Ostovar

2014